

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 korona.
 Éves száma ára 4 mar.

MERLENIK HETENKÉNT EGYSZER:
 pénteken és minden törvény-
 hatósági bizottsági tárgyalást
 megelőző és követő napon.

A VÁSÁROS

SZERKEZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 Városi könyvnyomda-vállalat
 Irodájában.

Ide küldendők a kéziratok és
 előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Gondoskodás a jövőre.

— *Er-lez és az adó.* —

A törvényhatóságok a magyar törvények állapontjára helyezkedve, egymásután tagadják meg az országgyűlésileg meg nem szavazott adók beszedését és az ujonczok előállítását. Sőt tovább mennek, és mint Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága, az önként hozott adókat sem fogadják el és az ujoncelőállításba mindennemű közreműködést megtagadnak.

Nem tartozik lapunkba bírálgni a törvényhatóságok hazafias határozatait. Nem is akarunk erre kiterjeszkedni, pusztán egy oly dologra kívánunk rámutatni, mely végeredményben káros lehet az adófizető közönségre. Okos körültekintéssel ki lehet kerülni a jövő veszedelmét, míg másrészt ily módon eleget tehet mindenki hazánk törvényei rendelkezésének.

Törvényeink értelmében ez idő szerint nem tartozunk adót fizetni. Eljőn azonban az idő, midőn helyreáll a törvényes rend és az adófizetés kötelezettsége ismét életbe lép. Ném kell hozzá tulerős szem, hogy kiki megláthassa azt a sok bajt, ami a be nem fizetett adóknak egyszerre való befizetéséből fog származni. A kincstár bizonyára a legradikálisabb eszközökkel fogja behajtani az elmaradt adókat, ami igen sok esetben a szegényebb emberek egész ráját fogja anyagi zavarokba dönteni.

Védekezni ezen bekövetkező baj ellen csak egy módon lehet és pedig úgy, hogy az adófizető gondol a jövőre is és azt az összeget, amit adóba szánt, nem költi el, hanem félreteszi. Mivel azonban az otthon őrzött pénz nagyon kezeügyében esik az embernek, egész könnyen hozzányúl abban a reményben, hogy azt valami más jövedelmi forrásból helyre teszi, azért legtanácsosabb az adóra szánt összeget mindaddig takarékpénztárba helyezni, míg megszűnik a törvényen kívüli állapot. Aki így nem tesz, az nehéz és gondterhes napoknak néz eléje és igen könnyen megtörténhetik, hogy az ex-lex elmúltával megszorítva az adófizetés kötelezettségével — az anyagi tönk szélére jut.

Nem a nagybirtokosokat és módosabb gazdákat féltjük mi a jövőtől, hanem a szegényebb embereket, akik rendes körülmények közt is nehezen tudják adójukat fizetni. Bizonyára nem egy helyen fog megszólalni a dob és az árverések száma szinte hihetetlen magasságra fog felzúzni. Azban senki se reménykedjék, hogy hallasztást fog kapni a kincstártól. Nem fog kapni, mert az állampénztár akkorára annyira kimerül, hogy minden törvényes eszközt fel fog használni az adóhátralékok behajtására.

Mindezekre ki kell oktatni azokat, akik ma nem gondolnak arra, hogy mi lesz következtése a felszaporodott adóknak. Meg kell az egyszerűbb embereknek magyarázni,

hogy a most megtagadott és be nem fizetett adók összege néhány hónap múlva esedékessé válik és ha most félre nem tesszük az adóra szánt pénzt, nagyon, de nagyon nehéz lesz azt egyszerre kifizetni. Azért tehát tegyük ezt az összeget a takarékpénztárba, ott nemcsak gyümölcsözik az, de hozzá is nyulhatunk majd ama napokban, midőn elkövetkezik a törvényen alapuló adófizetés kötelezettségének teljesítése.

Az emberek érdekét védi az és sok bajtól oltalmazza meg azokat, akik nem gondolnak a jövőre és talán olyképen magyarázzák az ex-lexet, hogy nem is kell az adót megfizetni. Népünk, mely javarészen szegény, küzd az élet és megélhetés gondjaival, nehézségeivel, továbbá nem is erénye a pontos adófizetés még akkor sem, mikor azt tehetné — jó hatással lesz a jóakaratu tanács és figyelmeztetés e tekintetben, mert nagyon félhetünk, hogy a felszaporodott adót a törvényen kívüli állapot megszüntével nem tudván fizetni, nyakára jön a végrehajtás és talán egész életének keserménye eluszik a doberpérgés nyomában.

Kérve kérjük tehát adófizetőinket, hogy helyezték el takarékpénztárakba az adójuk kiegyenlítésére szánt összeget, hogy ama napokban, midőn *hazafiai kötelességgé* válik ismét az adófizetés, minden keserűség nélkül teljesíthessék azt, amitől most a törvényenkívüli állapot nemcsak fölmenti őket, hanem törvényeink szelleme egyenesen megtagadja nekik, hogy országgyűlésileg meg nem szavazott adókat ne bocsássanak az állam rendelkezésére.

A piac és a vásárló közönség védelme.

Lapunkban már több ízben említettük azt a tarthatatlan állapotot, mely piacunkon tapasztalható. A vásárló közönség ki van téve a kofák kapzsiságának és az ugynevezett kofauzorsórnak. A debreczeni kofák ugyanis a termelőktől összevásárolják a város végén potom pénzen az élmi szereket és ezeket méregdrága pénzen adják el a fogyasztó közönségnek. Ez okozza aztán nálunk a piac hallatlan drágaságát. Ki van a nagy közönség szolgáltatva a kofáknak, kik mohány vágják zsebre azt a hasznot, melyet nekünk kell megfizetni.

Borsod vármegyében már észrevették az ilyenmű bajokat s erélyes intézkedéseket léptettek életbe a miskolczi piac és a nagy közönség védelmére. Leközlőjük ezt az üdvös alispáni rendeletet mi is a következőkben:

I. Helybeli szatócsok, tyukászok és kofáknak tilva van november 1-től márczius hó 31-ig reggeli 9, a többi hónapokban pedig reggeli 8 óra előtt akár személyesen, akár meghatalmazott által oly árukat nagyban vásárolni, mely áruk eladásával iparszerűleg foglalkoznak. A nagybani vétel meghatározása:

- a) husfélkélnél 5 kgr. felül;
 b) gyümölcslél koszirakomány-, puttonyok- vagy egész koszarakkal, fertyálcyok vagy zsákokkal való vétel;
 c) szárnyas állatoknál, vadnál és malaczkóknál két darabon felül;
 d) zöldség-, főzelék-neműek- és konyhakertészethez vágó termelvényeknél, mint b) alatt;
 e) tojás 10 darabon felül, tej 2 literen felül, vaj, sajt és turó 1 kilogrammon felül;
 f) általában valamely eladónak a vásárra eladás céljából hozott egy nemhez tartozó árúkeszletének vétele.

Egyben elrendelte, hogy a Miskolc városába vezető főutvonalak a hetivásárok napjain a rendőrség által kello erővel jökor reggelii órákban megszállanak s a piacrendőri szabályzat erlyesen végrehajtsásek és annak megsértői azonnal a kihágási bíró elé állitassanak.

Debreczenben is elkélne ilyen erlyes rendelet!

Hirek.

— **Lapunk előfizetőihez. Tisztelettel felkérjük előfizetőinket a hátralegek előfizetési díjak bekiildésére. Az utalványozott összeget kérjük a városi nyomda címére kiildeni.**

— **Halalozás.** Vettik a következó gyászjelentést: Marosvásárhely szab. kir. város törvényhatósága és tisztviselő-kara szomoruan tudágy, hogy buzgó tisztii főorvos, fejlethetetlen kártarsa dr. Marosi Kálmán folyó évi július hó 15-én elhunyt. Temetése e hó 17-iken délután 4 órákor lesz. Emlékét órizük. Marosvásárhely 1905 július hó 15-én.

— **A mentőegyesület alapszabálytervezetét a héten tárgyalta le az egyesület szervező-bizottsága.** Körner Adó tanácsnok elnököl a ülésen. Az egylet megalakul, mihelet 100 tagja lesz. Mivel pedig a mentőegyesület mielőbb való működésére nagy szükségünk van, kérjük városunk közönségét, hogy sziveskedjenek ebbe az emberséges egyetbe mielőbb beiratkozni.

— **A hivatalos órák.** A hivatalos órák megtartása ügyében a városi tanács a következó határozatot hozta: 8496/1905. A tisztviselő és segéd-zemélyzetnek kérényve a hivatalos óráknak a délelőtti időszakban egyhuzamban való megállapítása iránt. Határozat: A kérényben felhozottakra figyelemmel, de másfélől a közszolgálat kiválmával is szemölött tarvta, most meg csak az adóügyszálmával és a katonai és illetőség ügyszálmával a hivatalos óráknak próbáképen 1905. szeptember hó 1-6 napjáig hététköznapokon d. e. 7 órától d. u. 1 óráig, vasnap és ünneppanokon pedig d. e. 9-12 óráig rendeli megtartatni a városi tanács. Kimondágy azonban, hogy az ügyszálmával is a halasztást nem tűrés teendők ellátására naponként egy-egy tisztviselő és egy-egy kezelő hivatalnok a délutáni időközben is ügyeletes szolgálatot teljesítsen, megiegyezvén, miszerint az ügyeletes szolgálatot teljesítőknek d. e. 9-12 és d. u. 3-6 óráig kell hivatalban lenniök.

Amennyiben pedig a városi tanács azt is kívánatossan tartja, hogy a hivatalos órák általában 8-2 óráig tartatnának, e tekintetben adandó javaslatot előkészítést végett a kérényét Kovács József polgármester, Bészler Károly tk. főjegyző és Csóka Sámuel tanácsnok uraköl alakított s ezennel felkért bizottságnak visszavárolag kiadja.

Mírel a kérény kiadása mellett Kovács József polgármester, Bészler Károly tk. főjegyző, Csóka Sámuel tanácsnok urak, az adóügyszálmával, katonai- és illetőségügyszálmával helyben jegyzé-könyvi kivonaton értesítendök.

Kelt Debreczen szab. kir. város tanácsának 1905. évi július hó 17-én tartott ülésében. **Varga.** Kiad. Kovács polgármester.

Amint a végzésből kiünük, a kérésnek kérelmet a tanács nem teljesítette. Hiszük azonban, hogy a kikölötötteknek sikerül keresztülvinni azt, hogy szeptemberben pusztán délelőtti tartassanak hivatalos órák. Legközelebb alapos szálmát unni ki fogjuk mutatni azt, hogy ez ezreket meno megtakarítsálmál jár.

— **A kömüves szátrák.** Tóth István építész és társai tudvaleg arra kérétek városunk polgármesterét, hogy vetné latba tekintélyt a most folyó béharcz megszüntetésére érdekelben. Kovács József polgármester, aki már régóta aggodalommal nézi a munkaadók és munkások általán küldelmét, sáves készséggel vette kezébe az ügyet és f. hó 19-ikére egybevitte a vezetöket, hogy meghallgassák áhálatsáikat. A munkások képviselői higgadtan elmondták sérelmeiket, mivel azonban az összejövetel nem volt határozati jellegű, érdemleges határozatot nem enuncziált a polgármester, hanem megígérte, hogy a munkások összesített kérelmet a munkaadók előtérjésti. Valóban szerencsés gondolat volt polgármesterünket kéri fel, a fennforgó nézetkülönbségek elsimítására nemcsak azért, mert az ó böles, tapasztalatokon alapuló tanácsaiba egyaránt megnyugodhatnak munkaadók

és munkások, de azért is, mert az ó erlyes kezében nem fog elpóványosodni a bekiétsi kísérlet. Megiegyezük itt, hogy miután a munkaadók igazán elmentek a legszélsőbb határokig az engedékenységen, most már a munkások is engedjenek valamit köveletésükökböl. Csakis így állhat helyre a rend és csak így módon lesz biztosítva a munkások jóvó megléhetére.

— **Szabadságon. Takács Déliant** tanácsi iktató f. hó 13-én kezdte meg kéthavi szabadságidejét.

— **Személyi hir.** Domahidy Elemér Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja hosszabb időre elutazott városunkból.

— **A főkapitány ur figyelembe.** A főkapitány ur nem régen egy emberrel megszaporította a nagyerdői rendőrfőnökség személyzetét. Most már arra kérjük, hogy ellenőriztesse azokat a jó urakat, akiknek az volna a kötelességük, hogy a rendre ügyeljenek és a nagy közönség szolgálatára álljanak éjjel-nappal egyaránt. Hogy ezt nem mindig tessék kényelmes rendőreink, kiünük abból, hogy a héten egy összejövetel asszony Balkányi Éde dr. ker. orvos keresete és felvilágosítás helyett durva hangon elutasította az ott létező őrszem ahelyett, hogy a boldogultani vérző sebéről elkísérte volna a fűrdőházig. Sok ilyen kisebb-nagyobb esetet hozhatnánk fel, mely élénken bizonyítanának rendőrfelügyelőségünk tudatlanságát és szolgálatkészségének hiányát. Nagyon jól tudjuk mi azt, hogy a főkapitány ur nem ér rá az ilyen aprólékos dolgok elintézésére, de egy tudjuk másrészt, hogy a város **rendőrközlő** állást is tart fenn, éppen azon czéloból hogy a minden oldalról bekerülő rendőrfelügyelőséget a rendőri szolgálatra kiképezze.

— **A nagyerdői hidegvég-ügynöktézest megnyitni!** A nagy alkalmazása gyógyszerközlő, hőmérsek, alak- és időtartam tekintetében oly sok változatoságot enged, hogy azt a legkülönbözöbb betegségeknek érdemnyel alkalmazhatjuk. Általában a hidegvégmód edzőleg, étteletleg és erősitőleg hat. Az anyagcsere fokozódása, az idegrendszernek kedvező befolyásolatsa által a beteg szerveknek megváltozott működésük idéztetik elő. Sem fiatalja, sem öregje nem zarándok ki a hidegvégmód alól. A fiatal szervezet erősejebben fejlődik és gyarapszik mellette, míg a magasabb korban a hanyatló erőket felelentiük és a lassan működő szerveket felirissiti. Eredemnyel alkalmazható tehát a vírgymód és annak különféle alakjai: 1. Súlyos betegségek utáni egyengüléseknél. 2. Erősödési és edzési szempontból, a legzó szerveknek hurutos állapotba való hajlamlánál. 3. Táplálkozási zavaroknál, u. m. verszegység, sápkör, kövérség, közsény, görvöltyök és czukorizelésnél. 4. Gyomor-, bél- és májbetegségekél. 5. Vérkeringési zavaroknál, vértólulás és aranyeres bántalmaknál. 6. Rheuma- és idegbántalmaknál. 7. Az idegrendszer megbetegedéseivel, a neurastheniával, emek sokoldalú jelenségeivel, mint: fejfáras, szédülés, fejneműs, levertség, szellemi és testi kieműrtés, álmatlanság, asthma, ideges szívbántalmak, a gyomor-, bél- és nemi szervek neurastheniájánál, hysteriánál, Basedow-féle betegségeél, görcsös és hideűs állapotoknál. — A nagyerdői hidegvégügynöktézest modern és czélzserű berendezés, fekvése és kiünő puha víz fölötte alkalmas tényezök a vizkürának sikeres használatára. Fővárosi szakértői személyzet végzi a teendöket, az árák mérsékelték. Orvosi felügyelet. Az intézet egész nap nyitva férfiaknak: d. e. 9 óráig és d. u. 5-8 óráig; nőnek d. e. 9 órától d. u. 5 óráig.

9143.
1905. sz.

Pályázati hirdetésny.

Debreczen sz. kir. város pályázatot hirdet a Halápon megnyitandó községi tanyai fiu- és leányiskolai tanítói állásra.

Fizetés: alapfizetés: 1200 korona, ötödéves korpölék 100 korona öt ízben az orsz. törvény rendelkezése szerint, a város házépénztárából havonként előre fizetve. Szabad lakás, 15 köbméter tüzifa szállitással, további intézkedésig 2 kat. hold kert használata és költözöködsi s első berendezési segélyül 100 korona.

Kötelessége: a 4 elemi, esetleg az 5. és 6-ik osztálynak és az ismétöl iskolásoknak is tanitása, az országos tanterv szerint.

A kérényhez csatolandók: 1. születési bizonyítvány; 2. oklevél; 3. szolgálati bizonyítvány; 4. legujabb keleti hatóság orvosi bizonyítvány.

A pályázati kérények f. 1905. év augusztus hó 15-ik napján d. u. 5 óráig a városi polgármesteri hivatalhoz küldendök folyó adandók be.

Megválasztott álmomástól évé szeptember hó 1-6 napján elfoglalni és ha nem feleséges, egy év alatt meg-nósníli tartozik.

Debreczen, 1905 július 15.

Kovács József,

polgármester,
a községi iskolások elnöke.

9924. szám
1906.

Pályázati hirdetés.

Budapest székesfőváros közönsége által, boldog emlékeztető József főherceg ur 6 cs. és kir. fensége honvéd főparancsnokságának 25-ik évfordulója alkalmából s. annak emlékére, a m. kir. honvédség árvái részére, az illetőségre való tekintet nélkül létesített alapítványi helyek közül, folyó évi szeptember 1-től a József fiárvaházban egy hely, az Erzsébet leányárvaházban pedig két hely kerül betöltés alá, melyeknek betöltése czéljából ezennel pályázat hirdetjük. — A József fiárvaházba, valamint az Erzsébet leányárvaházba való felvétel kellekiképp igazolandó: a) az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója; b) a vagyontalanság; c) félárvánknál (akik t. i. apátlanok, vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága; d) hogy az árva 6 ik életévét már betöltötte és hogy a fiúárva a 10-ik, a leányárva pedig a 12-ik életévét még tul nem haladta; e) hogy ép testű és elméjű, a himlőn átesett, vagy ellene sikerrel beoltott. Az árva korá és a szülők elhalálózása hiteles anyakönyvi kivonattal, a testi és elmebeli állapot, a himlőoltás és a vagyontalanság közhatalóságilag hitelesített orvosi, helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. A kellően felszerelt belyegtelen kérvények — melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő — *folyó évi augusztus 10-ig* a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújthatók be, ahonnan Budapest székes főváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorolása végett József Agost főherceg ur 6 cs. és kir. fenségéhez fognak felterjesztetni. Az alapítványi helyek az 1905/6. tanév kezdetén lesznek betöltendők s a felvételtől vagy fel nem vételéről az árvak hozzátartozói Budapest székes főváros tanácsa által hatósági uton fognak értesített.

A városi tanács.

8607—8618.
1906.

Árverési hirdetés.

Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező s a debreczeni 9216. sz. tjkvbn. A + 15. r. sz. 7800. hr. szám alatt felvett s telekkönyvileg 12 hold 48 □ k kiterjedésű ingatlan (Dobozy-féle ház utáni onodói föld) a törvényhatósági bizottságnak — kormányhatósági jóváhagyást is nyert — 31416,592—1904. bkgy. számú határozata értelmében — nyilvános bírói árverésen el fog adatni.

Az árverés megtartására határidőül a f. 1905. évi július hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája, helyiségül pedig a városháza nagytanácssterme tűzetik ki.

Kikáljtási ár 8400 korona, melynek 10%, a az árverés alkalmával — az árverést vezető bizottság kezébe készpénzben vagy elfogadható értékben — bánatpénzül letétbe helyezendő.

Árverelmi szándékozók a részletes árverési feltételeket városi számvevői hivatalunknál — a hivatalos órák alatt — megtekinthetik.

Debreczen, 1905 július 5.

A városi tanács.

Angol plaidek és takarók, svéd bőrkabátok
Borsos Katánál.

Uri divat, kalap és fehérmű üzlet Békés
Lajos Debreczen, Piac-u. 44. dr. Ujfaluassy-ház.
Angol női blúzok, férfi fehérműket és kelen-
gyeket mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

TÓTH BÉLA

gyógyszerára és illatszertárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.
Eredeti francia és angol gyártmányok.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók
berendezését minden terjedelemben, javítá-
sát és évi gondozását legújatusában és jótállás
mellett eszközi FÖLDVÁRI L. debreczeni első
elektrotechnikai vállalat Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban).
Villamos felszerelések, szob-lámpák, kerekpárok
és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen. Telefon-szám 168.

Hivatalok részére

mindenfélé

RUGGYANTA- és RÉZ-BÉLYEGZŐK,

PECSENYOMÓK,

SZÁMOZÓGÉPEKET

és

ÁLLANDÓ FESTEKPÁRNÁKAT

olcsó árban,

5 évi jótállás mellett, a legpontosabban készít az

ELSŐ DEBRECZENI

RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR

és KÖNYVNYOMDA

Debreczen, Simonffy-utca Sesztina-ház.

Izsákoság nincs többé!!!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszcs italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szőzese a tartózkodásról, mert csodálatosa ellenkezessé teszi az iszákosnak a szeszcs italt. A COZA, oly csodálatos és biztosan hat, hogy az feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok szívet békítette ki smét, sok-sok ezer férfit a szeszcsen és beosztatlanságtól megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Termédek fiatalombert a jó útra és szorongásához segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adogat és egy közzendő irásokkal tett könyves díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződéssel biztos hatásától. Készenkünk, hogy az egész-ségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 371. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 26 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE

(Dépt. 875.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

